

מי כתב את מגילת רות?

עזרא הסופר מלין על שרים שכופים עליו תקנה לגרש את הנשים הנכריות:

וּכְבָּלוֹת אֱלֹהֵי נַגְשׁוֹ אֵלֵי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא נִבְדְּלוּ הָעָם יִשְׂרָאֵל וְהַכְהֵנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמִּי הָאָרְצוֹת כִּתְעִבְתִּיהֶם לִכְנָעֲנִי הַחַיִּי הַפְּרָזִי הַיְּבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמֹּאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי כִּי נִשְׁאָאוּ מִבְּנֵיהֶם לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וְהִתְעַרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמִּי הָאָרְצוֹת.

ספר עזרא, פרק ט", פסוקים א-ב.

נחמיה, השליט הממונה על הישוב היהודי, מודה כי הוא זה שדרש את קביעת התקנה הזאת:

גַּם בְּיָמַי הָיָה רָאִיתִי אֶת הַיְּהוּדִים הַשֹּׂבְעִים נְשִׁים אֲשֶׁר־דָּוִו, עַמֹּנִיּוֹת, מוֹאָבִיּוֹת, וּבָנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אֲשֶׁר־דָּוִית וְאֵינָם מְכִירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכַלְשׁוֹן עִם וְעִם. וְאֹרֵיב עַמִּי וְאַקְלָם וְאַכָּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וְאַמְרָטָם וְאַשְׁכֵּיזָם בְּאֱלֹהִים אִם יִתְּנוּ בְּנֵיהֶם לְבָנֵיהֶם וְאִם יִשְׁאָאוּ מִבְּנֵיהֶם לְבָנֵיהֶם וְלָכֶם. הֲלוֹא עַל אֱלֹהֵי חֲטָא שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבָנָיו הָרַבִּים לֹא הָיָה מֶלֶךְ כָּמוֹהוּ וְאַהֲבָה לְאֱלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. גַּם אוֹתוֹ הִחֲטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנְּכָרִיּוֹת. וְלָכֶם הַנִּשְׁמָע לַעֲשֵׂת אֶת כָּל הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לְמַעַל בְּאֱלֹהֵינוּ לְהַשִּׁיב נָשִׁים נְכָרִיּוֹת. וּמִכֵּן יוֹדָע בֶּן אֱלִישִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסִנְבַּלְט הַחֲרָנִי וְאַבְרִיחֵהוּ מֵעָלַי. זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהֵי עַל גְּאֻלֵּי הַכְּהֵנָה וּבְרִית הַכְּהֵנָה וְהַלְוִיִּם. וְטַהֲרֵתִים מִכָּל נָכָר וְאַעֲמִידָה מִשְׁמֵרוֹת לְכַהֲנִים וְלָלְוִיִּם אִישׁ בְּמִלְאָכְתּוֹ. וְלִקְרָבָן הַעֲצִים בְּעֵתִים מְזֻמָּנוֹת וּלְבָכוּרִים זָכְרָה לִי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה.

ספר נחמיה, פרק י"ג, פסוקים כ"ג – ל"א.

במגילת רות מוענקים לדמויות שמות סמליים: מחלון וכליון אשר חלו וכלו מן העולם, אלימלך שקיבל את מלכות האל, נעמי אשר הנעימה לכלותיה, ערפה שהפנתה עורף, רות אשר אהבה (רתה) ובוועז שהיה בו עוז. יש בסמליות השמות כדי להעידה על כך שהספר אינו נסוב על עובדות אמיתיות.

הפסוקים האחרונים במגילה מציגים את תרומתה החיובית של אישה נכריה לעם ישראל:

וַיִּקַּח בַּעֲזַר אֶת רֹת וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֶלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הַרְיוֹן וַתֵּלֶד בֶּן. וַתֹּאמְרֶנָּה הַנָּשִׁים אֵל נָעַם בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּיתָ לָךְ גֵּאֹל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל. וְהָיָה לָךְ לְמַשִּׁיב נֶפֶשׁ וְלִכְלֹכַל אֶת שִׁיבְתֶּךָ כִּי כָלִיתָ אֲשֶׁר אָהַבְתְּ וַיִּדְּתִי אֲשֶׁר הָיָה טוֹבָה לָךְ מִשְׁבַּעַת בָּנִים. וַתִּקַּח נָעַם אֶת הַיָּלֶד וַתִּשְׁתַּחֲוֶה בְּחִיקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִמָּתָה. וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנִת שֵׁם לֵאמֹר יֶלֶד בֶּן לְנָעַם וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עֹבֵד הוּא אָבִי יִשִּׁי אָבִי דָּוִד.

מגילת רות, פרק ד", פסוקים י"ג – י"ז

השאלה המתעוררת היא מי הוא זה שמצא צורך להציג תרומה חיובית של אישה נכריה לעם ישראל. על עזרא הסופר נכפתה תקנת גרוש הנשים הנכריות בניגוד לרצונו, ולפיכך הוא מועמד סביר לכתיבת מגילת רות.